

Spm. nr. S 1075

Til *miljøministeren* (26/8 92) af:

Jes Lunde (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til en beregning af den danske miljøgæld?«

Begrundelse

Væksten i det danske nationalprodukt måles hyppigt og indgår som et fast punkt i enhver økonomisk redegørelse og i ethvert baggrundsnotat bag en finanslov. Men der tages alt for sjældent hensyn til, hvilken slitage på miljøet væksten har betydet. Det skyldes måske, at det tit er svært at sætte tal på. Men nu er miljøproblemerne ved at være så kontante, at vi bliver præsenteret for konkrete regninger for fortidens synder. F.eks. står vi over for en økonomisk byrde i milliardklassen alene i spørgsmålet om oprensning af kemikaliefurenedede grunde.

Opgørelsen af nationalproduktet kan med andre ord give os et falsk billede af velstandens udvikling, når der kan være store regninger gemt til fremtiden i den måde, vi behandler miljøet på. For at få taget hul på den diskussion bør der foretages en beregning af den hidtil kendte »miljøgæld« – forstået som det, det vil koste at reparere de skader, der er skabt, og at genskabe økologiske balancer dér, hvor vi har bragt dem ud af balance.

Ifølge dagbladet *Information* den 11. august 1992 har den svenske regering fået foretaget en sådan beregning over den svenske miljøgæld – der nu foreligger opgjort til 260 mia. skr. Blandt de væsentligste faktorer nævnes Sveriges bidrag til drivhuseffekten, syrerregnen, reaktoraffaldet og forringelsen af humuslaget.

Efter spørgerens opfattelse må Danmark i gang med løbende opgørelser på de områder, der er væsentligst for vurdering af Danmarks miljøproblemer. Men til en begyndelse må der gøres en status over den hidtidige miljøgæld.

Svar (4/9 92):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Efter min opfattelse er der en række teoretiske og praktiske problemer forbundet med at beregne den danske miljøgæld. Disse problemer er også erkendt i alle de lande, som vi normalt sammenligner os med på miljøområdet. Efter hvad jeg er bekendt med, er der ikke af

nogen regering lavet sådanne beregninger over et lands miljøgæld. Endvidere sætter de teoretiske og praktiske problemer med opgørelsen og beregningen også store spørgsmålstejn ved den efterfølgende anvendelse af eller formålet med sådanne beregninger.

Jeg er derimod bekendt med, at enkeltpersoner i nogle lande, f.eks. Sverige og Tyskland, har lavet beregninger over de samlede samfundsmæssige omkostninger ved foreningen i deres respektive lande eller med andre ord lavet beregninger over landets miljøgæld.

Et eksempel på beregninger er netop lavet i Sverige af professor Arne Jernelöv fra Institutet för vatten- och luftvårdsforskning. Han er medlem af den nedsatte Miljøvårdsutredning, der er en rådgivende gruppe for den svenske regering bestående af uafhængige eksperter på miljøområdet. I begrundelsen for spørgsmålet henvises til en artikel i *Information* den 11. august 1992 om denne beregning af den svenske miljøgæld, der er offentliggjort i en rapport fra juni 1992, der hedder »Miljøskulden«.

I rapporten beregnes den svenske miljøgæld på en række områder, som er udvalgt ud fra, om de er de vigtigste og økonomisk tungeste. Der er overvejende tale om de traditionelle forureningsområder som luft, vand, jord og affald (samt radioaktivt affald), men biodiversitet er også medtaget. For hvert område laves en beregning af miljøgælden ud fra dels en udvalgt beregningsmåde, dels nogle antagelser om forureningsmængder og priser på de enkelte områder. På denne baggrund beregnes den svenske miljøgæld til 260 mia. skr.

En sådan beregning byder imidlertid på en række vanskeligheder med hensyn både til den valgte beregningsmåde og til de anvendte priser på forurening og dermed de beregnede omkostningsskøn. Indledningsvis anfører professor Jernelöv i sin rapport selv om nøjagtigheden i beregningerne, at ambitionen har været »rätt antal nollor och en signifikant siffra«.

I beregningsforudsætningerne indgår omkostningsskøn, som bygger dels på faktiske oprensninger, dels på beregninger over varige miljøskader. For at kunne sammenligne indsatser af begrænset varighed med endelig oprensning eller udbedring af miljøskader foretages der en omregning, hvor man opgør en årlig driftsomkostning ved en miljøindsats, hvorefter miljøgælden angives som den kapitalmængde, hvis rente dækker den årlige omkostning. I rapporten anvendes rentesatsen 5